

VI. КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИК

2020 йил 1 апрель ҳолатига рўйхатга олинган жами кичик тадбиркорлик (бизнес) субъектлари (деҳқон ва фермер хўжаликларисиз) нинг сони 21995 тани ташкил қилди, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 23,6 фоизга ўсган.

2020 йил январь-март ойларида 1263 та кичик корхона ва микрофирмалар (фермер ва деҳқон хўжаликларисиз) ташкил қилинди, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 57,9 фоизни ташкил этди.

Энг кўп кичик корхона ва микрофирмалар савдо (30,7 фоиз), саноат (18,2 фоиз), қурилиш (8,9 фоиз), қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги (15,2 фоиз), яшаш ва овқатланиш (11,1 фоиз) ва бошқа тармоқларда ташкил этилган.

2020 йил январь-март ойларида иқтисодий фаолият турлари бўйича янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмаларнинг улуши

(фоизда)

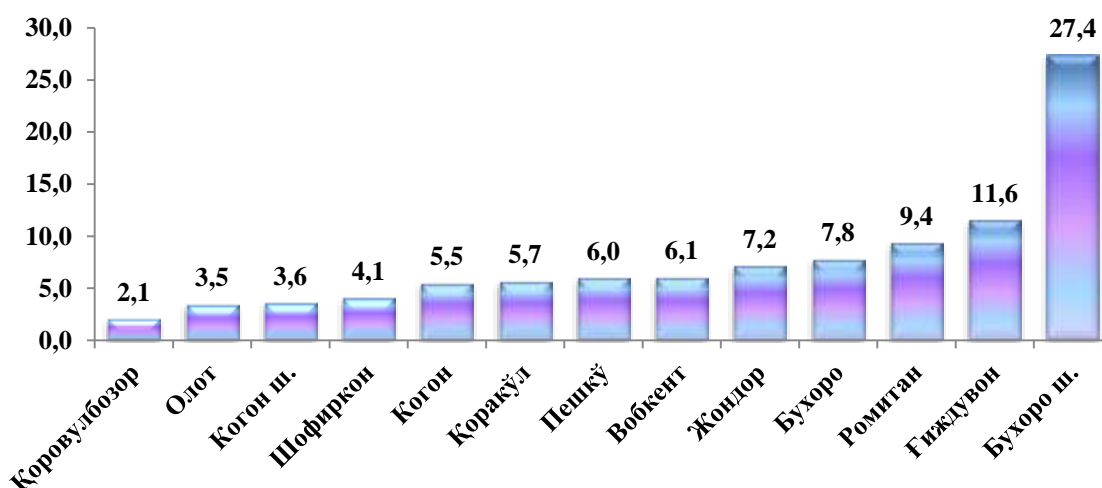

**Худудлар бўйича янги ташкил топган кичик корхона
ва микрофирмалар, бирликда**

	<i>январь-март 2019 йил</i>	<i>январь-март 2020 йил</i>
Бухоро вилояти	2182	1263
Бухоро ш.	625	346
Когон ш.	83	46
<i>туманлар</i>		
Бухоро	134	99
Вобкент	121	77
Жондор	175	91
Когон	96	69
Олот	84	44
Пешкў	94	74
Ромитан	187	119
Шофиркон	132	52
Қоракўл	107	72
Қоровулбозор	47	27
Ғиждувон	297	147

2020 йил январь-мартда янги ташкил топган кичик корхона ва микрофирмалар худудлар бўйича энг кўп Бухоро шаҳри (346 та), Ғиждувон (147 та), ҳамда Ромитан (119 та), Бухоро (99 та), Жондор (91 та), туманларида ташкил этилди. Пешкў, Когон, Қоракўл туманларида бу кўрсаткич ўрта даражада бўлиб, 74 -69 тани ташкил этган. Энг паст кўсаткични Қоровулбозор (27 та) туманида ташкил этилган.

2020 йил январь-март ойларида янги ташкил топган кичик корхона ва микрофирмаларнинг ҳудудлар бўйича улуши, фоиз ҳисобида

2020 йил январь-март ҳолатига ҳудудлар бўйича янги ташкил топган кичик корхона ва микрофирмаларнинг жами миқдоридан энг кўп улуш Бухоро шаҳрига 27,4 фоиз, Ғиждувон тумани 11,6 фоиз, Ромитан тумани 9,4 фоиз, Жондор тумани 7,2 фоиз, Бухоро тумани 7,8 фоиз, Пешкў тумани 6,0 фоиз, Когон тумани 5,5 фоиз, Қоракўл тумани 5,7 фоиз, энг паст кўрсаткич Қоровулбозор туманида 2,1 фоизни ташкил этди.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича янги ташкил топган кичик корхона ва микрофирмалар, бирликда

	январь-март 2019 йил	январь- март 2020 йил
Жами	2182	1263
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	144	192
Саноат	517	230
Қурилиш	190	113
Савдо	914	388
Ташиш ва сақлаш	82	61
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	187	140

	январь-март 2019 йил	январь- март 2020 йил
Ахборот ва алоқа	10	15
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	24	31
Бошқа турдаги хизматлар	114	93

2020 йил январь-март ойларида иқтисодий фаолият турлари бўйича янги ташкил топган кичик корхона ва микрофирмалар энг кўп савдода 388 та, шунингдек:

савдода - 388 та;

саноатда - 230 та;

яшаш ва овқатланиш бўйича хизматларда – 140 та;

қурилишда - 113 та;

қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида - 192 та;

бошқа турдаги хизматларда – 93 та;

ташиш ва сақлашда - 61 та ни ташкил этди.

соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатишда – 31 та;

ахборот ва алоқада – 15 та

Янги ташкил топган кичик корхона ва микрофирмаларнинг иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши (фоиз ҳисобида)

2020 йил январ-март ойларида иқтисодий фаолият турлари бўйича янги ташкил топган кичик корхона ва микрофирмаларнинг энг кўп улуши:

- савдода – 30,7 фоиз ;
- саноатда – 18,2 фоиз;
- яшаш ва овқатланиш бўйича хизматларда – 11,1 фоиз ;
- қурилишда – 8,9 фоиз;
- қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида – 15,2 фоиз ;
- бошқа турдаги хизматларда – 7,4 фоиз ;
- ташиш ва сақлашда – 4,8 фоиз;
- соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатишда – 2,5 фоиз;
- ахборот ва алоқада – 1,2 фоиз ни ташкил этди.

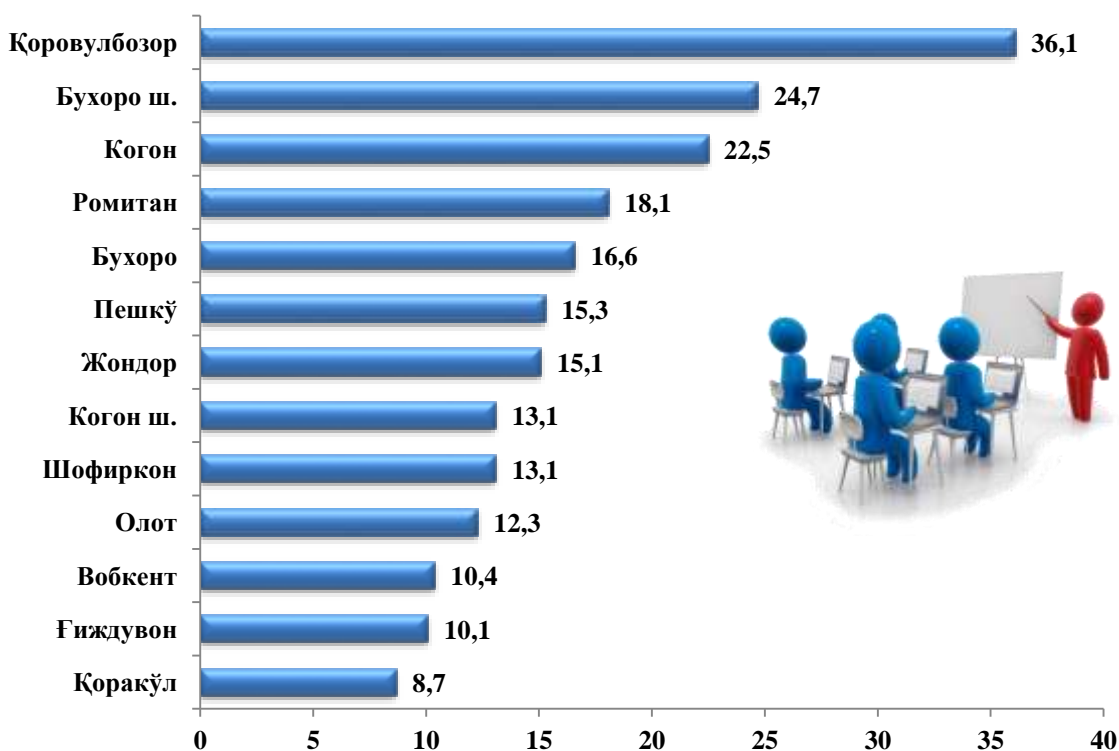
**Янги ташкил этилган корхоналар бўйича энг юқори кўрсаткичга
эга бўлган шаҳар ва туманлар, бирликда**

	январь- март 2019 йил	январь-март 2020 йил	фарк.(+-)
Бухоро вилояти	2182	1263	-919
Бухоро ш.	625	346	-279
Когон ш.	83	46	-37
<i>туманлар:</i>			
Бухоро	134	99	-35
Вобкент	121	77	-44
Жондор	175	91	-84
Когон	96	69	-27
Олот	84	44	-40
Пешкў	94	74	-20
Ромитан	187	119	-68
Шофиркон	132	52	-80
Қорақўл	107	72	-35
Қоровулбозор	47	27	-20
Ғиждувон	297	147	-150

2020 йил январь-март ойларида янги ташкил топган кичик корхона ва микрофирмалар бўйича энг юқори ўсиш Бухоро шаҳрида 346 та, Гиждувон туманида 147 та, Ромитан туманида 119 та, Бухоро туманида 99 та. Жондор ва Шофиркон туманларида бу кўрсаткич 91 - 52 тани ташкил этди.

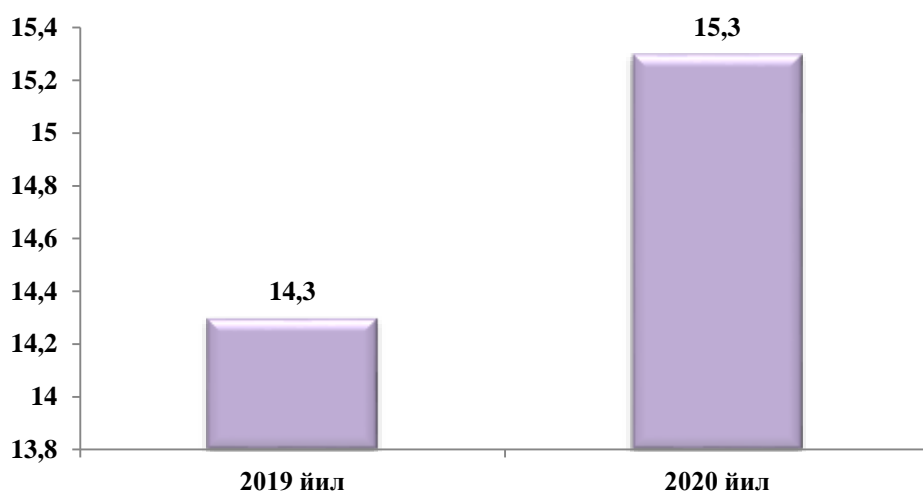
2020 йилнинг 1 апрель ҳолатида кичик тадбиркорлик субъектларининг сони (ҳар 1000 аҳолига, бирликда) ҳудудлар бўйича энг кўп кўрсаткич Бухоро шаҳрида 24,7 бирликда, Қоровулбозор туманида 36,1 бирликда, Когон туманида 22,5 бирликда, Когон шаҳрида 13,1 бирликда, Ромитан туманида 18,1 бирликда ва Пешкў туманида 15,3 бирликда бўлиб, ўртача кўрсаткич 10,1 – 15,1 бирлик оралиғида Вобкент, Шофиркон, Гиждувон ва Жондор туманларида аниқланди. Қорақўл туманида 8,7 бирликда ушбу кўрсаткич паст бўлиб қолмоқда.

2020 йил 1 апрель ҳолатида ҳудудлар бўйича кичик тадбиркорлик субъектларининг сони (ҳар 1000 аҳолига, бирликда)

Агар, 2019 йил январь-март ойларида кичик тадбиркорлик субъектларининг сони (ҳар 1000 аҳолига, бирликда) 14,3 бирликни ташкил этган бўлса, 2020 йил январь-март ойларида бу кўрсаткич 15,3 бирликка етди ва 2019 йилнинг шу даврига нисбатан 1,0 бирлик юқори.

Январь-март ойларида кичик тадбиркорлик субъектларининг сони
(ҳар 1000 аҳолига, бирликда;)

2020 йил январь-март ойларида кичик тадбиркорлик (бизнес) субъектлари

томонидан:

- саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 1031,4 млрд. сўмни (жами саноат ишлаб чиқаришининг 26,4 фоизи) ёки 2019 йил январь-мартга нисбатан физик ҳажм индекси 121,7 фоизни ташкил қилди;

- 2145,5 млрд. сўмлик қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиklarининг ишлаб чиқарилган (кўрсатилган хизматлар) ташкил қилиб, ўсиш суръати 104,0 фоизни (қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиklари ялпи маҳсулотининг 98,7 фоизи) ташкил қилди;

- 1089,3 млрд. сўмлик инвестициялар (умумий инвестициялар ҳажмининг 70,5 фоизи) ўзлаштирилди ва 2019 йил январь-мартга нисбатан ўсиш суръати 155,3 фоизини ташкил қилди;

- 813,9 млрд. сўмлик қурилиш ишлари (қурилиш ишлари умумий ҳажмининг 88,6 фоизи) бажарилди ва 2019 йил январь- мартга нисбатан ўсиш суръати 118,5 фоизни ташкил қилди;

- автомобил транспорти юк айланмасининг 103,3 фоизга (вилоят жами автомобил транспорти юк айланмасининг 83,6 фоизи), йўловчи айланмасининг эса 101,3 фоизга (умумий йўловчи айланмасининг 96,3 фоизи) кўпайиши таъминланди;

- 1473,9 млрд. сўмлик хизматлар кўрсатилиб (жами хизматлар ҳажмининг 67,2 фоизи) 2019 йил январь-мартга нисбатан ўсиш суръати 104,1 фоизини ташкил қилди;

- чакана товар айланмаси умумий ҳажмининг 82,0 фоизи ёки 1958,9 млрд. сўми (ўсиш суръати 103,2 фоизни ташкил қилди) шакллантирилди.

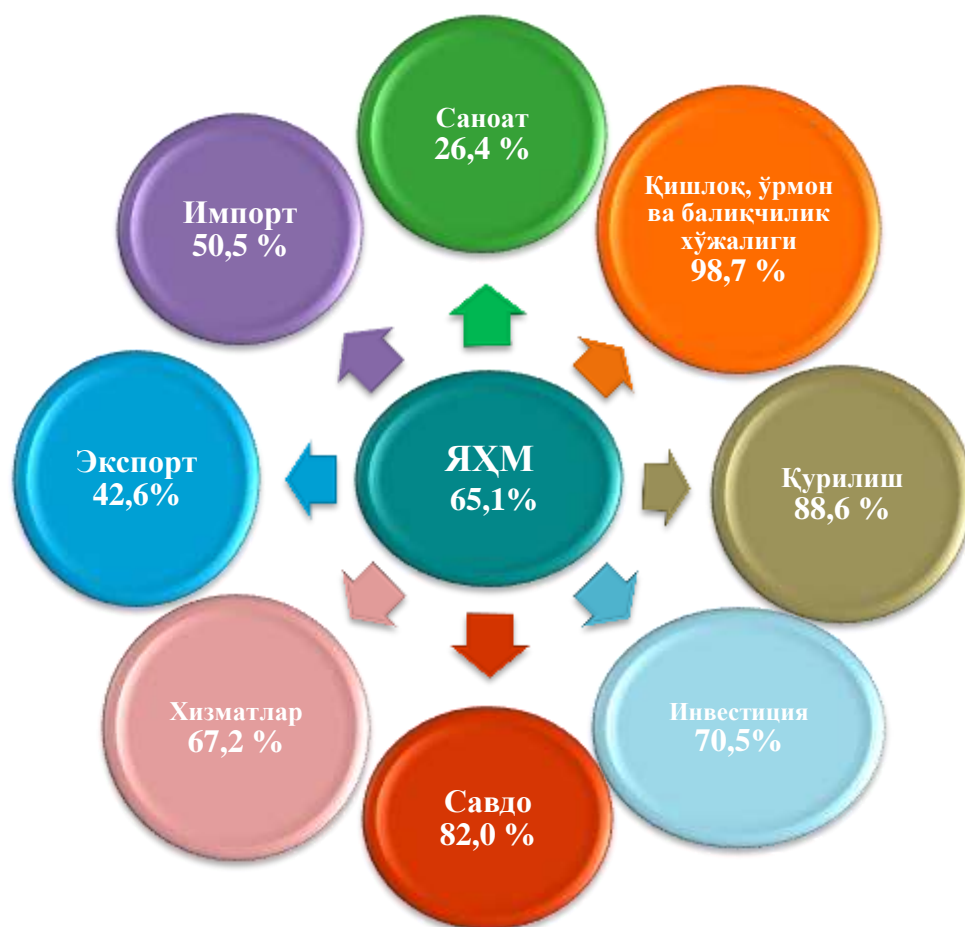
- 25,8 млн.АҚШ доллари (умумий экспорт ҳажмининг 42,6 фоизи) миқдорида маҳсулотлар (товар ва хизматлар) экспорт қилинди, бу эса 2019 йилнинг мос даврига нисбатан 13,7 млн.АҚШ долларга ёки 35,0 фоизга камайди, мос равишда 68,0 млн. АҚШ доллари (умумий импорт ҳажмининг 50,5 фоизи) миқдорида маҳсулотлар (товар ва хизматлар) импорт қилинди, бу эса 2019 йилнинг мос даврига нисбатан 39,0 млн.АҚШ долларга ёки 36,4 фоизга камайди.

Январь-март ойларида кичик тадбиркорликнинг асосий кўрсаткичлари

	Ўлчов бирлиги	2019 йил	2020 йил	(+-)
Фаолият юритаётган кичик корхона ва микрофирмалар сони	бирлик	16880	20688	3808
Янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмалар	бирлик	2182	1263	-919
ЯИМ	фоиз	62,7	65,1	2,4
Саноат	фоиз	23,6	26,4	2,8
Қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалиги	фоиз	99,4	98,7	-0,7
Инвестиция	фоиз	38,9	70,5	31,6
Қурилиш	фоиз	83,4	88,6	5,2
Савдо	фоиз	82,1	82,0	-0,1

	Ўлчов бирлиги	2019 йил	2020 йил	(+-)
Хизматлар	фоиз	70,8	67,2	-3,6
Юк ташиш	фоиз	89,3	88,9	-0,4
Юк айланмаси	фоиз	83,6	83,6	-
Йўловчи ташиш	фоиз	98,0	96,2	-1,8
Йўловчи айланмаси	фоиз	97,8	96,3	-1,5
Экспорт	фоиз	63,6	42,6	-21,0
Импорт	фоиз	46,9	50,5	3,6

**2020 йил январь-март ойларида иқтисодиёт тармоқларида
кичик тадбиркорлик улушининг тузилиши**

Январь-март ойларида кичик тадбиркорликнинг ЯХМ даги улуши, фоизда

2020 йил январь-март ойларида кичик тадбиркорликнинг ЯХМдаги улуши 65,1 фоизни ташкил қилди. (2019 йил январь - март ойларида 62,7 фоиз). ЯХМ таркибида пасайиши йирик корхоналар улуши ошиши билан тушунтирилади.

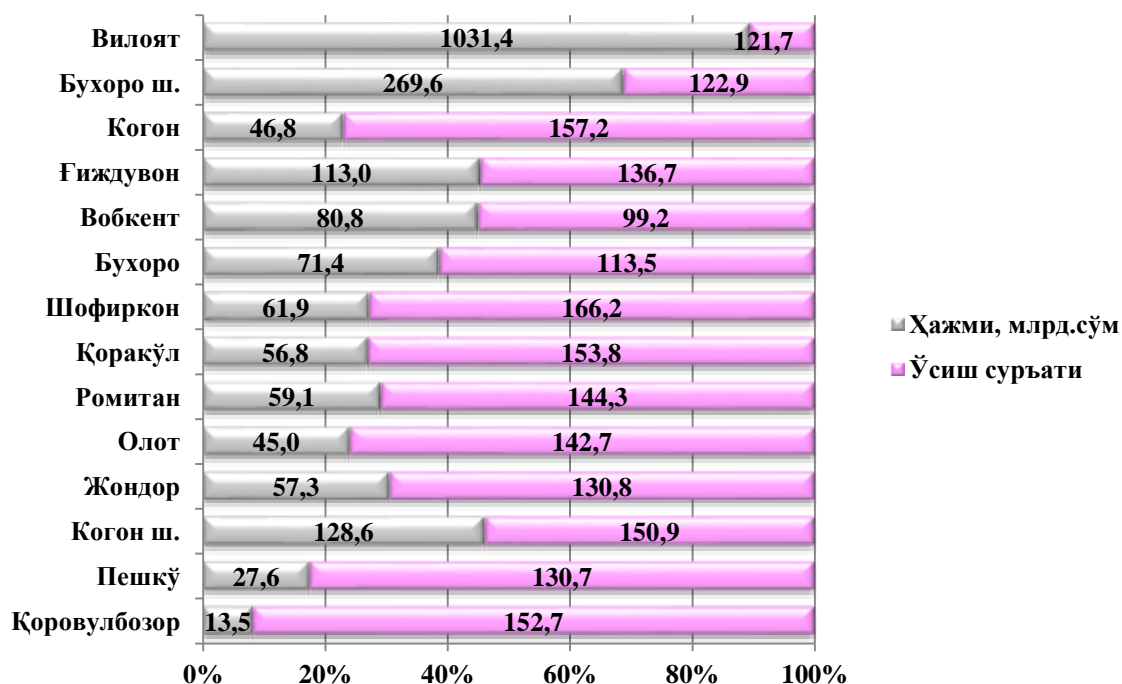
2020 йил январь-март ойларида кичик тадбиркорлик субъектлари маҳсулоти (ишлар, хизматлар) умумий ҳажмидаги хусусий тадбиркорликнинг (фукаролар мулки) улуши

	Кичик тадбиркорлик субъектлари маҳсулоти (иш, хизмат) ҳажми, млрд.сўм	Кичик тадбиркорлик субъектлари маҳсулоти (иш, хизмат) ҳажмида хусусий сектор улуши, фоиз ҳисобида
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	2145,5	100,0
Саноат	1031,4	99,8
Қурилиш	813,9	35,7
Чакана савдо	1958,9	71,7
Экспорт, млн.АҚШ долл.	25,8	х
Импорт млн. АҚШ долл.	68,0	х

Кичик тадбиркорликнинг асосий иқтисодий кўрсаткичлардаги улуши (умумий ҳажмига нисбатан млрд. сўмда)

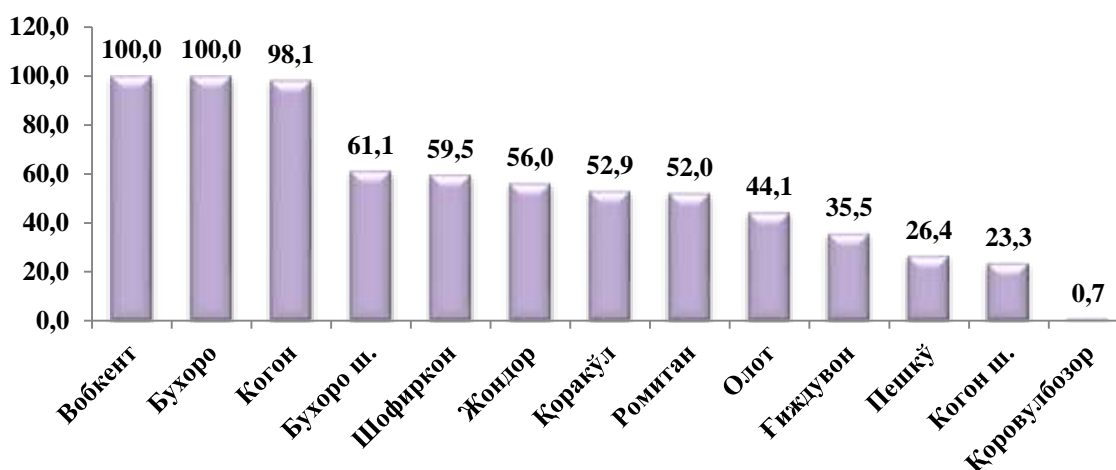
Худудлар бўйича энг кўпроқ саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми Бухоро шаҳри (269,6 млрд.сўм), Когон тумани (128,6 млрд.сўм), Ғиждувон тумани (113,0 млрд.сўм) ва Вобкент тумани (80,8 млрд.сўм) ҳиссасига тўғри келади. Когон шаҳрида (46,8 млрд.сўм), Пешкў (27,6 млрд.сўм) ва Қоровулбозор туманида (13,5 млрд.сўм) ушбу саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми паст бўлиб қолмоқда.

2020 йил январь-март ойларида ҳудудлар бўйича кичик тадбиркорлик (бизнес)да саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ва ўсиш суръати

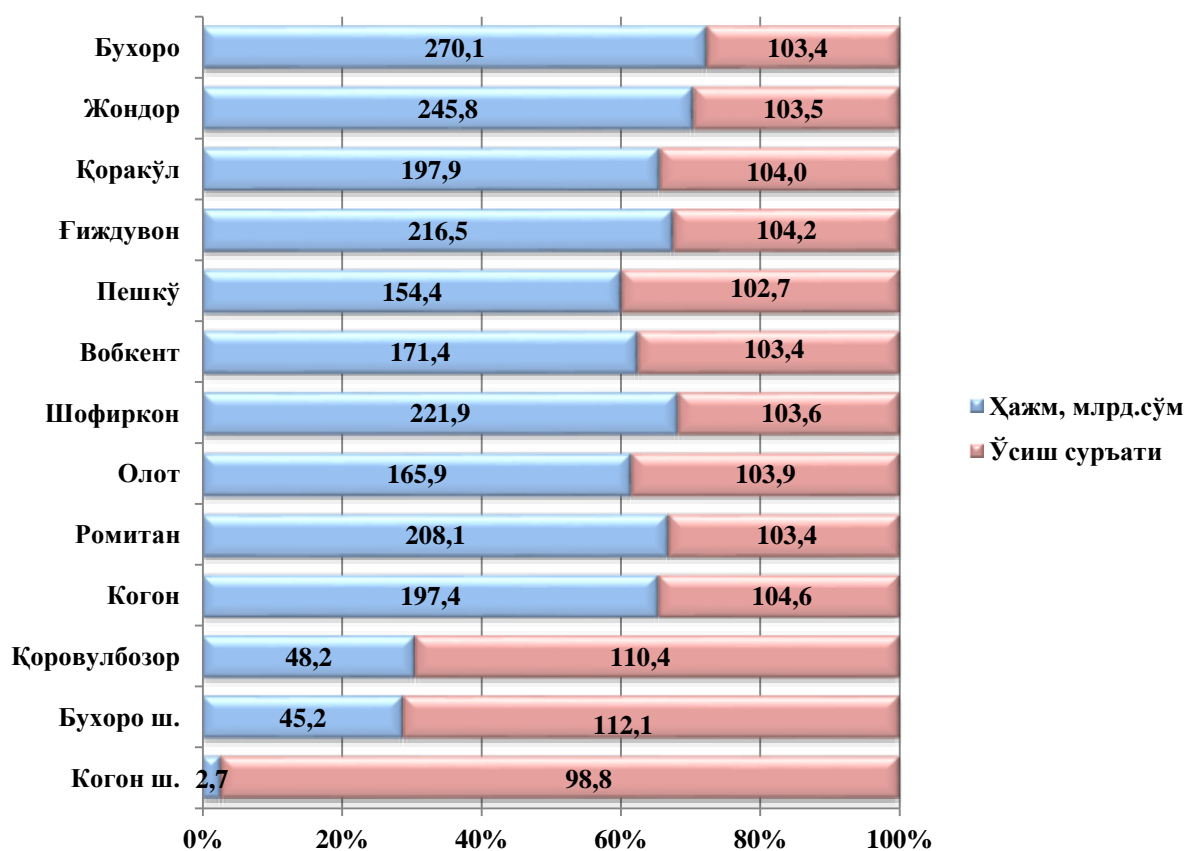
Ҳудудлар кесимида кичик тадбиркорликнинг жами саноат маҳсулотидаги энг юкори улуши Вобкент (100,0 фоиз), Когон (98,1 фоиз), Шофиркон (59,5 фоиз), Бухоро (100,0 фоиз) туманлари, Бухоро шахри (61,1 фоиз) ва Жондор тумани (56 фоиз) хиссасига тўғри келди. Шу билан бирга Когон шахри (23,3 фоиз), Пешкў (26,4 фоиз) ва Қоровулбозор (0,7 фоиз) туманларида кичик тадбиркорликнинг улуши пастлиги кузатилди.

2020 йил январь-март ҳолатига жами саноат маҳсулотидаги кичик тадбиркорликнинг ҳудудлар бўйича улуши, фоиз

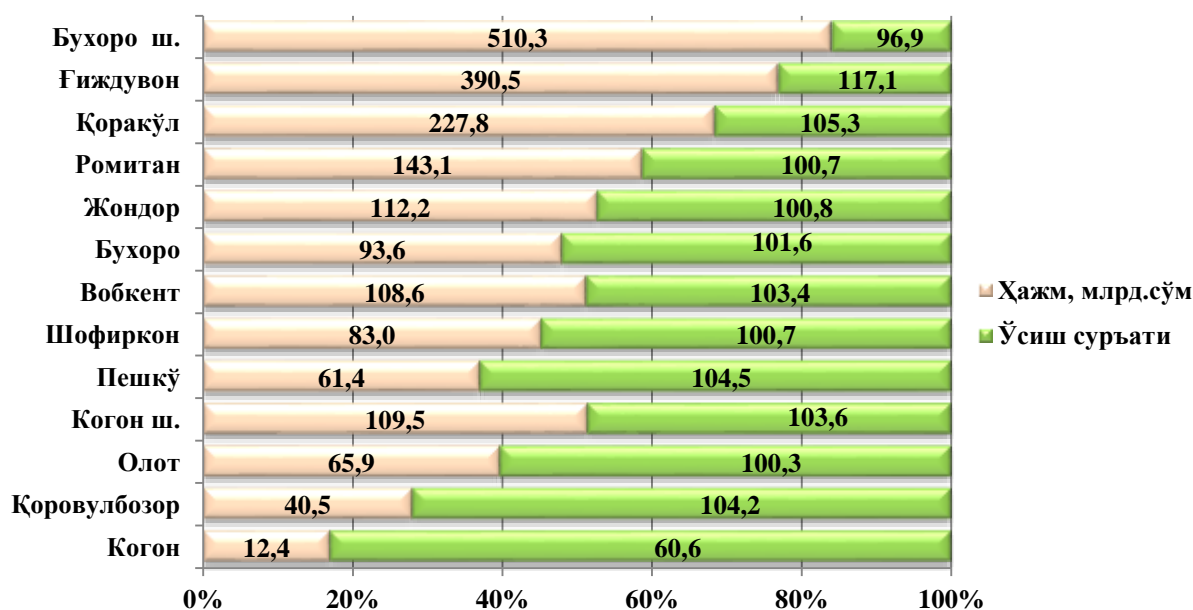
Худудлар бўйича кўпроқ қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги ҳажми Бухоро (270,1 млрд.сўм), Жондор (245,8 млрд.сўм), Шофиркон (221,9 млрд.сўм), Ғиждувон (216,5 млрд.сўм) ва Ромитан (208,1 млрд.сўм) туманлари ҳиссасига тўғри келади. Когон (2,7 млрд.сўм) ва Бухоро шаҳарларида (45,2 млрд.сўм) ва Қоровулбозор туманида (48,2 млрд.сўм) қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги ҳажми паст бўлиб қолмоқда.

2020 йил январь-март ойларида худудлар бўйича кичик тадбиркорлик (бизнес)да қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги ҳажми ва ўсиш суръати

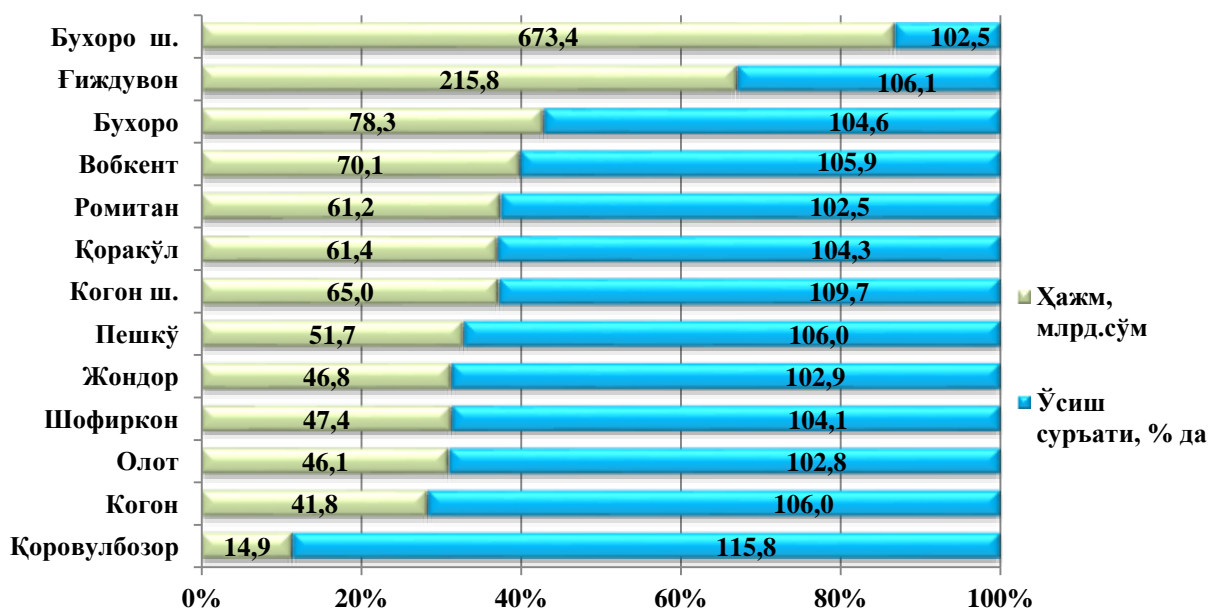
Худудлар бўйича кўпроқ чакана товар айланмаси ҳажми Бухоро шаҳри (510,3 млрд.сўм), Ғиждувон (390,5 млрд.сўм), Қоракўл (227,8 млрд.сўм), Ромитан (143,1 млрд.сўм) ва Жондор (112,2 млрд.сўм) туманлари ҳиссасига тўғри келади. Олот (65,9 млрд.сўм), Қоровулбозор (40,5 млрд.сўм) ва Когон туманларида (12,4 млрд.сўм) чакана товар айланмаси ҳажми паст бўлиб қолмоқда.

**2020 йил январь-март ойларида ҳудудлар бўйича кичик тадбиркорлик
(бизнес)да чакана товар айланмаси ҳажми ва ўсиш суръати**

Ҳудудлар бўйича кўпроқ хизматлар ҳажми Бухоро шаҳри (673,4 млрд.сўм), Ғиждувон (215,8 млрд.сўм), Бухоро (78,3 млрд.сўм), Вобкент (70,1 млрд.сўм), Когон (65,0 млрд. сўм) шаҳри ва Ромитан (61,2 млрд. сўм) туманлари ҳиссасига тўғри келади.

**2020 йил январь-март ойларида ҳудудлар бўйича кичик тадбиркорлик
(бизнес)да хизматлар ҳажми ва ўсиш суръати**

2020 йил январь-март ойларида кичик тадбиркорликнинг иқтисодий тармоқлардаги ҳудудлар бўйича улуши, фоизда

	Саноат	Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	Инвестиция	Қурилиш	Чакана савдо	Хизматлар
Бухоро вилояти	26,4	98,7	70,5	88,6	82,0	67,2
Бухоро ш.	61,1	96,6	70,5	97,2	64,3	50,7
Когон ш.	23,3	93,9	72,0	98,7	99,1	90,9
<i>туманлар:</i>						
Бухоро	100,0	100,0	99,1	98,9	98,7	97,0
Вобкент	100,0	100,0	91,4	97,7	66,2	91,4
Жондор	56,0	93,9	95,8	100,0	97,6	93,0
Когон	98,1	97,2	75,6	95,2	39,7	92,2
Олот	44,1	100,0	19,1	60,9	98,0	94,8
Пешкў	26,4	99,4	92,9	100,0	97,3	95,6
Ромитан	52,0	98,8	87,4	93,5	98,6	93,2
Шофиркон	59,5	100,0	93,1	97,8	98,0	93,2
Қорақўл	52,9	100,0	65,6	96,0	99,1	98,7
Қоровулбозор	0,7	95,8	86,1	16,4	97,3	45,5
Ғиждувон	35,5	100,0	98,0	99,9	87,2	95,2

Ҳудудлар бўйича саноат соҳасининг юқори улушини Вобкент (100,0 фоиз), Когон (98,1 фоиз), Шофиркон (59,5 фоиз), Бухоро туманида (100,0 фоиз), Бухоро шаҳрида (61,6 фоиз) ва Жондор туманида (56,0 фоиз) ташкил этади.

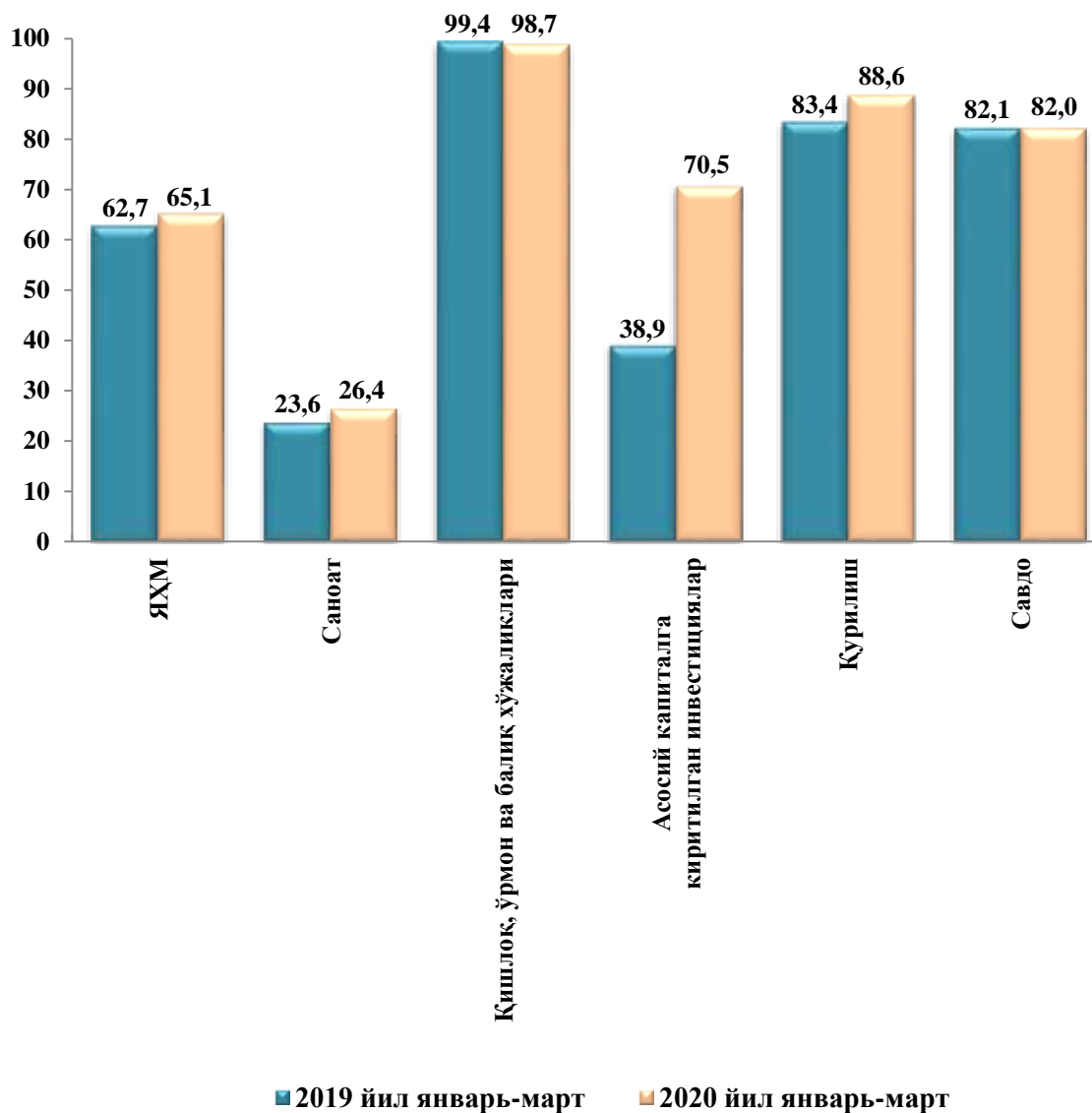
Инвестицияда энг юқори улушларни Жондор (95,8 фоиз), Ғиждувон (98,0 фоиз), Бухоро (99,1 фоиз) ва Шофиркон туманлари (93,1 фоиз) ташкил этади.

Қурилишда Ғиждувон (99,9 фоиз), Пешкў (100,0 фоиз), Жондор (100,0 фоиз), Бухоро (98,9 фоиз) туманлари ва Когон шаҳри (98,7 фоиз) ташкил этади.

Чакана савдода Гиждувон (117,1 фоиз), Қорақўл (105,3 фоиз), Пешкў (104,5 фоиз) ва Қоровулбозор (104,2 фоиз) туманлари ташкил этади.

Хизматлар соҳасида Қорақўл (98,7 фоиз), Бухоро (97,0 фоиз) ва Гиждувон (95,2 фоиз) туманлари ташкил этади.

Ялпи ҳудудий маҳсулот ва иқтисодиёт тармоқлари маҳсулоти (ишлар, хизматлар) умумий ҳажмида кичик тадбиркорлик (бизнес) улушининг ўзгариши (умумий ҳажмга нисбатан фоиз ҳисобида)

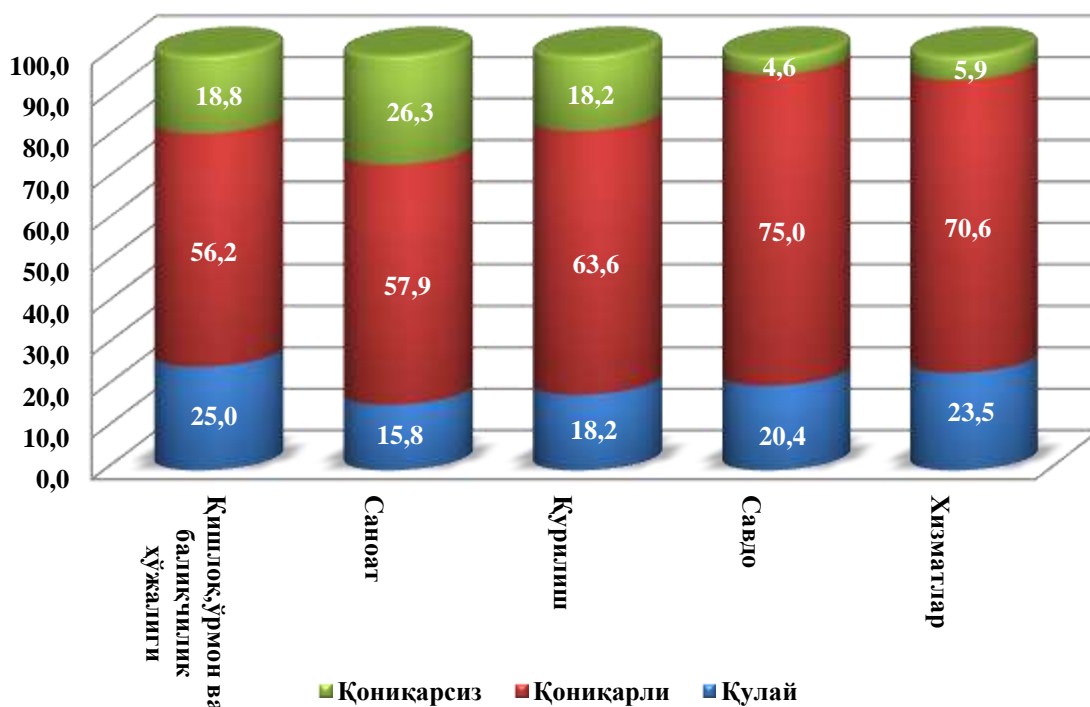

Иқтисодий фаолият турлари бўйича 2020 йил 1-чорак якунларига кўра, янги ташкил этилган микрофирма ва кичик корхоналарда танланма кузатувлар ўтказилди. Унда 124 дан ортиқ респондентлар иштирок этди.

Кузатув маълумотлари таҳлили, қурилиш соҳасида респондентларнинг 18,2 фоиз иқтисодий вазиятни қулай ва 63,6 фоиз эса қониқарли деб ҳисоблашини, мос равишда савдо соҳасида 20,4 фоиз ва 75,0 фоиз, хизматлар соҳасида 23,5 фоиз ва 70,6 фоиз, қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида 25,0 фоиз ва 56,2 фоиз, саноатда 15,8 фоиз ва 57,9 фоизни ташкил қилганини кўрсатди.

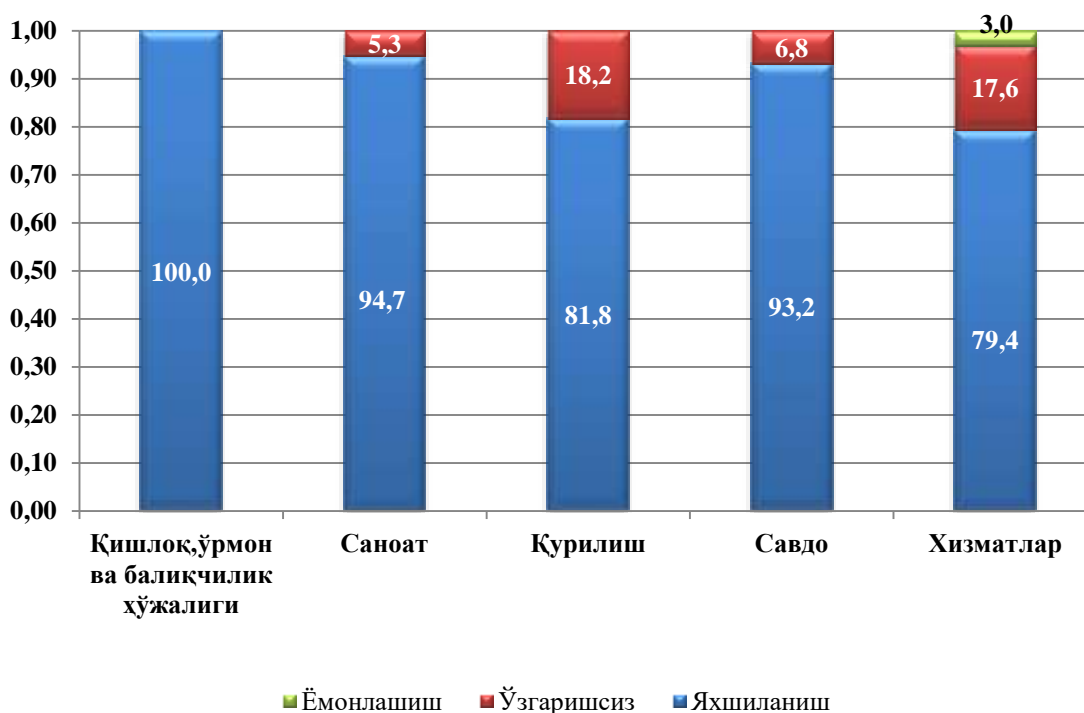
Жорий иқтисодий вазиятга пессимистик руҳда ёндашганлар саноатда 26,3 фоиз , қурилишда 18,2 фоиз, қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида 18,8 фоиз, хизматларда 5,9 фоиз ва савдода 4,6 фоизни ташкил қилди.

Кичик тадбиркорликда иқтисодий вазиятни баҳолаш 2020 йил I-чорак учун, фоизда

Иқтисодий вазият яқин уч ойда қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида яхшиланиш 100,0 фоиз, саноат корхоналари яхшиланиши 94,7 фоиз, ўзгаришсиз 5,3 фоизи, савдо – яхшиланиш 93,2 фоиз, ўзгаришсиз 6,8 фоиз, хизматларда яхшиланиш 79,4 фоиз, ўзгаришсиз 17,6 фоиз, ёмонлашиш 3,0 фоиз ва қурилиш тармоғида яхшиланиш 81,8 фоиз, ўзгаришсиз 18,2 фоиз кутилмоқда.

Кичик тадбиркорлик (бизнес)да иқтисодий вазиятнинг ўзгаришлар истиқболлини яқин уч ойда баҳоланиши, фоизда

Таҳлил натижаларидан келиб чиқиб, янги ташкил этилган кичик корхоналар ва микрофирмаларга бизнес муҳитини яхшилаш учун кўрилатган чора тадбирлар натижасида респондентлар яқин истиқболда умумий иқтисодий вазиятнинг яхшиланишини ижобий баҳолаётганлигини хулоса қилиш мумкин.